

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro mezinárodní obchod

2008/0067(CNS)

15. 7. 2008

STANOVISKO

Výboru pro mezinárodní obchod

pro Rozpočtový výbor

k návrhu rozhodnutí Rady o způsobilosti zemí Střední Asie pro financování podle rozhodnutí Rady 2006/1016/ES o poskytnutí záruky Společenství na případné ztráty Evropské investiční banky z úvěrů a úvěrových záruk na projekty mimo Společenství
(KOM(2008)0172 – C6-0182/2008 – 2008/0067(CNS))

Navrhovatel: Alain Lipietz

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Záruky Společenství na ztráty EIB z úvěrů a záruk na projekty mimo Společenství jsou významným nástrojem na podporu cílů evropské hospodářské a obchodní politiky na celosvětové úrovni. Velká část úvěrů EIB podporuje investice evropských firem v zámoří, což na druhé straně přispívá k nárůstu obchodu. Evropský parlament monitoroval celkovou činnost EIB od roku 1999 prostřednictvím výročních zpráv výboru ECON, který navázal s bankou vynikající spolupráci. Ke konkrétnímu tématu záruk Společenství EIB Evropský parlament poskytl podrobné stanovisko dne 30. listopadu 2006¹.

Návrh Komise na rozhodnutí Rady o způsobilosti zemí Střední Asie pro poskytnutí záruky Společenství Evropské investiční bance rozšiřuje seznam způsobilých zemí v rozhodnutí Rady 2006/1016/ES o Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán a dává k dispozici až 1 miliardu eur na smlouvy o úvěrech EIB. To vyplývá z žádosti Evropského parlamentu v jeho stanovisku k zárukám Společenství EIB. Je to v souladu se strategií EU pro nové partnerství se Střední Asií přijaté Evropskou radou na zasedání konaném ve dnech 21. a 22. června 2007, v níž je zdůrazněno, že „Evropská investiční banka (EIB) by měla hrát významnou úlohu ve financování projektů důležitých pro EU ve Střední Asii“.

Skutečnost, že za úvěry EIB z větší části nebo dokonce plně ručí Fond úvěrových záruk Společenství, umožňuje bance, aby nabídla velmi atraktivní podmínky, protože nemusí účtovat obvyklé pojistné úvěrového rizika. Tyto příspěvky tvoří úvěrové náklady až 1–2 procenta pod úrovní obvyklou na trhu. V oblasti Střední Asie tedy lze očekávat o úvěry EIB vysoký zájem.

Navrhovatel se domnívá, že záruky Společenství EIB za úvěry ve Střední Asii si zasluhují podporu Evropského parlamentu jako prostředek zapojení veřejných financí na podporu politických cílů EU za podmínky, že tyto cíle budou podporovány skutečně soustavně. V současné době to není v návrhu Komise na rozhodnutí Rady zajištěno.

- Ve čtyřech z pěti středoasijských zemí je situace v oblasti lidských práv hluboko pod normami stanovenými Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Zvláště Uzbekistán a Turkmenistán systematicky porušují základní práva a nedochází v nich k demokratickému pokroku. Evropský parlament dne 20. února 2008 potvrdil svou podporu sankcí proti Uzbekistánu uvalených EU. Zdůraznil dále, že Turkmenistán musí učinit pokrok v klíčových oblastech lidských práv a demokracie, aby EU mohla pokročit v prozatímní dohodě o obchodu a obchodních záležitostech, jako jsou investice (2007/2102(INI)). Požaduje proto diferenciaci politiky EU týkající se jejího přístupu k zemím tohoto regionu tak, aby byl založen především na situaci v oblasti lidských práv v jednotlivých zemích. Návrh Komise však kritéria pro úvěry EIB pro jednotlivé středoasijské země nediferencuje.
- Dne 20. února 2008 Evropský parlament také vyzval Radu i Komisi, aby „zajistily, že otázky lidských práv budou mít stejnou váhu jako rozhodný přístup EU k otázkám

---

¹ Úř. věst. C 316E, 22.12.2006, s. 109.

energetiky, bezpečnosti a obchodu“. Komise místo toho navrhuje výrazné zaměření na dodávky energie.

- „Dárek“ v podobě nízkých úroků by se měl v zásadě týkat pouze úvěrů EIB na projekty, které mají jako prioritu vysokou a měřitelnou hodnotu pro podporu cílů politiky EU, neboť rozpočet na záruční fond je omezený. Seznam cílů pro úvěry EIB středoasijským zemím, za které ručí Společenství, neodráží soustavně cíle politiky EU a upřednostňuje rozsáhlé projekty, zejména v oblasti dodávek a přepravy energie. To je na škodu cíle politiky EU v oblasti diversifikace energetických zdrojů a požadavků z Kjóta a mělo by dojít k nápravě. Ohrožuje to také pravděpodobně požadavek Evropského parlamentu, aby „se zastavila veřejná podpora projektů v oblasti fosilních paliv prostřednictvím vývozních úvěrových agentur a veřejných investičních bank“ a jeho požadavek, „aby ... a Evropská investiční banka v okamžiku, kdy poskytují nebo zajišťují půjčku, zvážily dopady financovaných projektů na změnu klimatu a zavedly moratorium na financování do té doby, než bude k dispozici dostatek údajů“¹.
- Kromě toho výrazné zaměření úvěrových operací EIB ve Střední Asii na dodávky a přepravu energie nebere ohled na zkušenost Světové banky a jiných finančních institucí, že projekty na dobývání surovin vedou zpravidla za podmínek nedostatku zásad řádné správy v zemích bohatých na zdroje, ale jinak chudých, ke zvýšení chudoby. Zaměření se na dodávky energie tedy oslabuje strategii EU pro nové partnerství se Střední Asií z června 2007, v níž je vymýcení chudoby označeno za hlavní prioritu bilaterální pomoci Evropského společenství na období 2007–2013. Vzhledem k tomu, že všechny středoasijské země splňují podmínky pro poskytnutí pomoci podle nástroje pro rozvojovou spolupráci (DCI), zastává navrhovatel názor, že úvěry EIB musí být v souladu s evropským konsenzem o rozvoji a s jeho obecnými cíli, tj. vymýcením chudoby a dosažením rozvojových cílů tisíciletí.

Je třeba poznamenat, že Komise navrhuje článek 181a Smlouvy o EU jako právní základ pro rozhodnutí Rady o způsobilosti zemí Střední Asie pro financování podle rozhodnutí Rady 2006/1016/ES o poskytnutí záruky Společenství na případné ztráty Evropské investiční banky z úvěrů a úvěrových záruk na projekty mimo Společenství. S ohledem na toto rozhodnutí Rady 2006/1016/ES Evropský parlament napadl předložený návrh podle článku 181a Smlouvy a navrhl dvojitý právní základ, článek 181a spolu s článkem 179 (rozvojová spolupráce v rámci postupu spolurozhodování), protože mnoho zemí způsobilých podle přílohy 1 jsou rozvojové země podle seznamu OECD. O věci jedná Soudní dvůr.

Navrhovatel nemění právní základ rozhodnutí a přenechává tuto otázku zpravodaji příslušného výboru.

---

¹ P6_TA-PROV(2007)0576 ze dne 29.11.2007

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro mezinárodní obchod vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Pozměňovací návrh 1

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(3a) Všechny finanční operace EIB ve Střední Asii by měly být v souladu s vnějšími politikami EU a podporovat je, včetně konkrétních regionálních cílů, a měly by přispívat k dosažení obecného cíle rozvoje a upevňování demokracie a právního státu, cíle dodržování lidských práv a základních svobod a k dodržování mezinárodních dohod o životním prostředí, jichž jsou Evropské společenství nebo jeho členské státy smluvními stranami.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh má zajistit soulad s článkem 181a Smlouvy, který poskytuje jeden z právních základů pro tento návrh, a s příslušnými mezinárodními smlouvami týkajícími se životního prostředí, které podepsalo ES nebo jeho členské státy. Je důležité, aby regionální strategie EIB a jednotlivé projekty byly hodnoceny na základě jasných kritérií odrážejících evropské hodnoty.

Pozměňovací návrh 2

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 3 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(3b) Všechny finanční operace EIB ve Střední Asii by měly být v souladu s politickým cílem EU přispět k dosažení rozvojových cílů tisíciletí ve středoasijských zemích a měly by tento cíl

podporovat.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh má zajistit soulad s cíli politiky EU na vymýcení chudoby a prohlášeními podepsanými ES nebo jeho členskými státy v rámci OSN. Je důležité, aby regionální strategie EIB a jednotlivé projekty byly hodnoceny na základě jasných kritérií odrážejících evropské hodnoty a mezinárodní závazky.

Pozměňovací návrh 3

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 3 c (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(3c) Pokud jde o projekty na dodávky a přepravu energie, měly by být všechny finanční operace EIB ve Střední Asii v souladu s cíli politiky EU diversifikovat zdroje energie a v souladu s požadavky z Kjóta a měly by je podporovat a měly by posilovat ochranu životního prostředí.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh má zajistit soulad s cíli politiky EU v oblasti klimatu a životního prostředí a s dohodami podepsanými ES nebo jeho členskými státy v rámci UNFCCC. Je důležité, aby regionální strategie EIB a jednotlivé projekty byly hodnoceny na základě jasných kritérií odrážejících evropské hodnoty a mezinárodní závazky.

Pozměňovací návrh 4

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 3 d (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(3d) EIB by měla zajistit, aby obyvatelé dané oblasti obdrželi odpovídající a včasné informace a měli tak možnost se plně zúčastnit rozhodovacího procesu.

Odůvodnění

Jednotlivé projekty, zejména v oblasti s vysokými sazbami a se závažnými problémy v oblasti

životního prostředí, jako je Střední Asie, by měly podléhat nezávislému posouzení dopadu na udržitelnost, aby byly identifikovány hospodářské, sociální a environmentální účinky projektu a aby byla navržena doprovodná opatření na maximalizaci kladného dopadu a minimalizaci negativních účinků. Tato posouzení by měla poskytnout mnohem větší transparentnost, mimo jiné ve vztahu k těm, koho se tyto projekty budou týkat nejvíce.

Pozměňovací návrh 5

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 3 e (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(3e) Na základě informací obdržených od EIB by měla Komise Evropskému parlamentu a Radě každý rok předkládat hodnocení a zprávu o finančních operacích EIB prováděných podle tohoto rozhodnutí. Tato zpráva by měla zahrnovat hodnocení přínosu finančních operací EIB k dosažení cílů EU v oblasti vnější politiky.

Odůvodnění

Každoroční zpráva Komise by měla jasně určit, jak EIB přispěla k plnění cílů stanovených v bodech odůvodnění 3a, 3b, 3c a 3d (v pozmeněném znění).

Pozměňovací návrh 6

Návrh rozhodnutí

Bod odůvodnění 4

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(4) Makroekonomické podmínky převažující v zemích Střední Asie, a především situace vnějšího financování a udržitelnosti zadlužení, se v posledních letech zlepšily v důsledku silného hospodářského růstu a obezřetných makroekonomických politik, a proto by měl být těmto státům umožněn přístup k financování EIB.

(4) Makroekonomické podmínky převažující v zemích Střední Asie, a především situace vnějšího financování a udržitelnosti zadlužení, se v posledních letech zlepšily v důsledku silného hospodářského růstu a obezřetných makroekonomických politik, a proto by měl být těmto státům umožněn přístup k financování EIB ***pod podmínkou, že se na ně nevztahují sankce EU za porušování lidských práv, což by přístup***

k financování EIB vyloučilo.

Odůvodnění

Je nutno zásadně uvést, že cíle politiky EU, pokud jde o lidská práva, nesmí být ohroženy zárukami Společenství za úvěry EIB v zemích, na něž EU uvalila sankce.

POSTUP

Název	Způsobilost středoasijských zemí podle rozhodnutí Rady 2006/1016/ES
Referenční údaje	KOM(2008)0172 – C6-0182/2008 – 2008/0067(CNS)
Příslušný výbor	BUDG
Výbor, který zaujal stanovisko Datum oznámení na zasedání	INTA 8.5.2008
Navrhovatel Datum jmenování	Alain Lipietz 5.5.2008
Projednání ve výboru	24.6.2008
Datum přijetí	15.7.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 26 –: 1 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Graham Booth, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Caroline Lucas, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, Georgios Papastamkos, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Jean-Pierre Audy, Eugenijus Maldeikis, Rovana Plumb, Salvador Domingo Sanz Palacio, Carl Schlyter, Zbigniew Zaleski
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Emanuel Jardim Fernandes, Francesco Ferrari